

Eerbewijs Noord-Holland voor Jan van Tussenbroek

Donderdagavond 6 november 2008 kreeg Jan van Tussenbroek de Zilveren Penning van de provincie Noord-Holland uitgereikt. Dat gebeurde in Bezoekerscentrum 'De Zandwaaier' van het Nationale Park De Kennerduinen, aan de Zeeweg in Bloemendaal. Daar kwamen de vrijwilligers, die meewerken in het Nationale Park Zuid-Kennemerland, bijeen voor hun jaarlijkse ontmoeting.

De penning werd, namens het provinciebestuur van Noord-Holland, uitgereikt door oud-gedeputeerde en huidig voorzitter van het Nationale Park mevrouw F. Van Diepen. "Deze penning wordt", zei de uitreikster "niet zomaar of lichtvaardig uitgereikt. Daar moet echt wel een heel goede aanleiding voor zijn!"

Jan van Tussenbroek kreeg hem vanwege zijn verdiensten als vrijwilliger (avant la lettre) op het gebied van natuuronderzoek in de Kennerduinen. In 1958 was hij een der initiatiefnemers voor de, inmiddels 50 jaar bestaande, vinkenbaan 'Cornelis van Lennep' die in het park ligt. Op 27 september 1958 passeerde de oprichtingsactie van 'Stichting Vinkenbaan Mr. Cornelis van Lennep 1751-1813' bij de notaris. Daarnaast stond Jan ook mede aan de basis van de oprichting van de vinkenbanen in het Noordhollands Duinreservaat te Castricum en die in de Amsterdamse Waterleidingduinen te Vogelenzang.

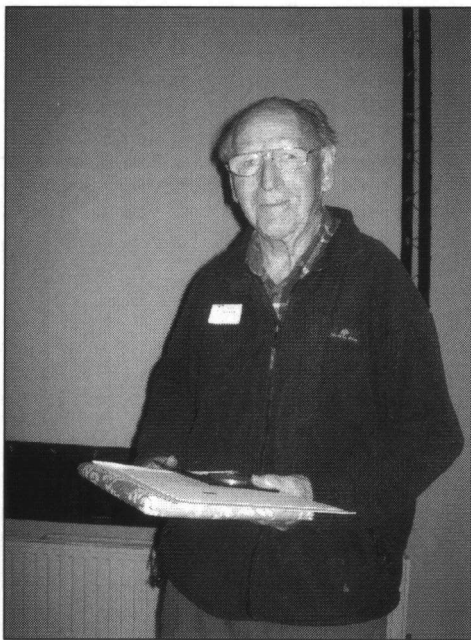
Ondanks zijn 89 jaren is Jan nog altijd actief, hoewel dat laatste vooral slaat op zijn enthousiasme en helaas minder op het hanteren van de ringtang. Door ouderdomsproblemen werd hij noodgedwongen wat meer een 'mooi weer vinker'. Met zekerheid behoort hij tot de oudste actieve ringers in Nederland. Gedurende het vijftigjarig bestaan van de 'Stichting Vinkenbaan Mr. Cornelis van Lennep 1781-1813' zijn bijna 300.000 gegevens van geringde vogels bij het Vogeltrekstation in Heteren ingebracht. Van Goudhaan tot het formaat Blauwe Reiger en alles

wat zich daartussen beweegt. Goed beschouwd is dat een hele serie voliëres voll

Doel is om deze vogels te ringen en ze daarmee een paspoort te geven om aldus wetenschappelijke gegevens aan te kunnen leveren over leef-tijd, trekweg en treksnelheid en fluctuatie in aantal. Gegevens die het inzicht in het wel en wee van onze vaderlandse en Europese vogels ver-groten en natuurbeheerders helpen bij het nemen van beheersmaat-regelen, afgestemd op soortbehoud of ecologisch beheer. De top 5 van die meer dan een kwart miljoen vogels zijn ruim 65.000 Graspiepers; ruim 33.000 Spreeuwen; bijna 25.000 Vinken; ruim 17.000 Zwartkoppen en liefst 15.000 Veldleeuweriken.

In de vijftig jaren van 'Van Lennep' is er veel veranderd. De vinkenbaan, in oorspronkelijke stijl, veranderde in een vangstation. Druip, heinsel en lokvogels in kooitjes, verdwenen. Met de komst van mistnetten worden nu vooral vogels gevangen met geluid. Soorten, waarvan ooit slechts werd gedroomd, worden nu regelmatig(er) gevangen. Jan van Tussenbroek heeft al die veranderingen meegemaakt Het is verbazingwekkend dat hij die (voor hem vaak ingrijpende) veranderingen schijnbaar moeiteloos ac-cepteerde. Soms met wat terughoudendheid, maar toch!

Zijn gedegen uitleg van za-ken had soms alle kenmer-ken van de didactische stiel die hij lang beoefende. Niet zo moeilijk, want hij was tenslotte in zijn werkzame leven vakleraar. Daardoor had hij in ruime mate vrije tijd die Jan niet alleen be-steedde aan zijn ultieme passie: het vangen van vo-gels. Zijn vele reizen brach-ten hem in de raarste uit-hoeken van de wereld om vogels in hun domein te be-kijken. Van die vogeltrips kennen zijn vrienden, en dat zijn er zeer vele, slechts saillante gedeelten. Het blijft jammer dat hij zijn complete belevenissen nooit op schrift heeft gesteld.

*De zojuist gelauwerde meester-ringer
Jan van Tussenbroek. Johan Stuart*

Maar wie weet komt dat er nog van! Jan, namens alle vinkers, bedankt voor het initiatief van destijds, waaraan heel velen een prettige en interessante hobby overhielden en houden. In het belang van de vogels in Europa, Nederland en zeker ook in Kennemerland.

Chris van Deursen